

УДК 7:77(477)

Ліана Вінічук

СЕРІЯ ФОТО “ПОСТМОДЕРНЕ КОХАННЯ” ЯК ВИЯВ ПОЧУТТІВ ХУДОЖНИКА ВІТАЛІЯ ДМИТРУКА

У статті розглядається історія виникнення та розвитку фотографії. Особлива увага приділяється серії фото “Постмодерне кохання” художника Віталія Дмитрука. На прикладі його світлин аналізується тема кохання.

Ключові слова: постмодерн, фото, кохання, світлини, спалахи, речі, пафос, чорно-білі світлини.

Виничук Л. Серия фото “Постмодерная любовь” как проявление чувств художника Виталия Дмитрука

В статье рассматривается история возникновения и развития фотографии. Особое внимание уделяется серии фото “Постмодерная любовь” художника Виталия Дмитрука. На примере его фотографий анализируется тема любви.

Ключевые слова: постмодерн, фото, любовь, вспышка, пафос, черно-белые фотографии.

Vinichuk L. The series of photo “The Postmodern love” as manifestation of artist Vitaly Dmytruk’s feeling

The article addresses to the history and development of photo. Author pays special attention to a series of photo which cold “Postmodern Love” by Vitalij Dmytruk. For the example of his photo analyzed love.

Keywords: postmodern, photo, love, flash, thing, pathos, black and white photos.

Протягом історичного розвитку фотографія змінювалася. Це було зумовлено потребами суспільства, які, звичайно, зростали. По детальнішу історичну довідку варто звернутися до інтернет-енциклопедії, де в загальних рисах про це сказано так: “Історично першим видом фотографії було чорно-біле фото. Після появи кольорового фото чорно-білі зберегли свою популярність. Дуже часто кольорові фото переробляють у чорно-білі для отримання художнього ефекту” [4].

На нашу думку, зображення життя на світлині так само безкінечно

різноманітне і багатозначне, як і реальне. “Унікальність фотографії полягає в тому, що ця співтворчість художника та природи – це завжди як “гра для двох”, як певна процедура з відкладанням результату. Спочатку визначається місце та умови зйомки, потім робиться хід – натискається кнопка затвору. Далі знову як у грі: знімок або виходить – і це вигравш, або не виходить – і це розцінюється як програш. І весь цей час фотограф відчуває комплекс азартного гравця: чекання, хвилювання, розчарування, захват” [2]. Саме таке переживання відчуває фотограф, коли робить знімок. Тобто можна сказати, що мистецтвом можна назвати не лише готовий витвір, а і процес його створення.

Багато змін відбулося в культурі останнім часом. Помітно більша зацікавленість мистецтвом і фотомистецтвом зокрема. Це виявляється в організації численних галерей, виставкових залів та фотоекспозицій. Відома американська письменниця Сюзан Зонтаг у своєму есе “Про фотографію” захоплення фотографією пов’язує з процесом демократизації: “Традиційне образотворче мистецтво елітарне: його характерна ознака – окремий твір, створений індивідом, воно передбачає ієрархію зображеного матеріалу, коли одні об’єкти вважають за важливі, глибокі і шляхетні, натомість інші – за нецікаві, пусті й ниці. Засоби масової інформації – демократичні, вони применшують роль певного виконавця... і вважають увесь світ за матеріал” [1]. Якщо говорити про фотографію як вид мистецтва, то варто зазначити, що воно в останні десятиріччя стало досить популярним на Україні. Крім того, це мистецтво чітко відбуває суспільні процеси, зміни світоглядних позицій та ін.

Фото – одинн із видів мистецтва, в якому знаходять себе деякі митці. Є таке визначення поняття вірша: це стан душі поета. Думаємо, про фотографію можна сказати те ж саме. Ми бачимо те, що хочемо бачити, тому не кожне фото можна назвати витвором мистецтва, але якщо через кольоровий чи чорно-білий клаптик глянцевого паперу людина може передати свої або чиєсь почуття та емоції, думки, враження та переживання, то саме це і буде тим витвором, який ми називаємо мистецтвом.

Фотографія може бути справжнім витвором мистецтва постільки, поскільки сама спонтанність створює певні моменти краси. Роль фотографа – відчути той момент, осмислити його і висловити в матеріалі.

На нашу думку, про фотографа як художника можна сказати, що геніальний фотограф знімає настільки ж багато, як і середній, але відбирає він геніально точно.

“Правила допомагають, коли ти не знаєш, що робити. І вони ж за-

важають, коли знаєш”, – стверджує Віталій Дмитрук [5]. І це його принцип у житті, який стосується не лише фотографії.

Мова піде про роботу Віталія Дмитрука у стилі *contemporary art*. Художник проявляє себе щоразу з іншого боку, демонструючи свої вміння, всебічну розвинутість та філософію життя.

Назва цілої серії фото автора Віталія Дмитрука “Постмодерне кохання” говорить сама за себе. Представлені світлини – це його фантазії і роздуми на тему людських взаємовідносин (додаток № 1). Оскільки кохання, на думку митця, – одне з найсильніших почуттів, що керує людьми та дає їм мотивацію для подальших дій, то саме йому й присвячується вся серія світлин.

Альбом присвячений загадковій постаті під відомим псевдонімом Добця Борхес, який, очевидно, запозичений з твору Любка Дереша “Культ”. Хто вона і яку роль відіграла у житті автора? Невідомо. Ми можемо лише здогадуватись, зіставляти баченя і вибудовувати лінії ймовірності, приміряти зображене до себе.

Про цю серію фотографій написана стаття Андрія Ворона, який безпосередньо займався вивченням серії цих світлин. Ось що він пише про них: “У наш час пафос – це невід’ємна частина *contemporary art*. Але тут він відсутній. Прості речі у поєднанні одна з одною створюють враження затишку і “домашності” (додаток № 1). Звичайні, буденні, банальні шпильки, гудзики, значки, замочки, колодки, пружини, дроти, скоч, шматки тканини, уламки різноманітного сміття на горищі, зібрани докупи – ось і весь “складний” та “вибагливий” реквізит, присутній на знімках. Додайте до цього приглушений тканиною спалах – і перед вами цілком вся “кухня” серії “Постмодерне кохання” (додаток № 1).

На цих фото відчувається присутність казки. У повітрі “висить” щось таємниче, тепле і полохливе. Щось, що ми звикли називати коханням. Як пише А. Ворон, “воно таке ж крихке, як і конструкції чоловічків з металу та пластмаси, скріплене невидимими нитками, склеєне десь там, вгорі. Дитяче, шире та наївне почуття. Власне, все це ми можемо сповна побачити у цих, на перший погляд, неживих іграшках. Вони прості й дитячі, невибагливі, невисокомірні і незухвалі. У такій подачі речей прочитується творчий почерк автора, його ставлення до речей – як до простих та банальних, так і до глобальних й надміру складних. Чорно-білі світлини з яскраво-червоними акцентами – класика жанру. Але класика не приїдається ніколи і завжди залишається актуальною” [3].

Серія “Постмодерне кохання” заслуговує на увагу, перш за все, тому, що це спроба по-новому побачити і показати такі вічні людські стосунки і почуття, порушити всім близьке і, разом з тим, інтимне утаємництво. Достатньо креативна та нестандартна спроба, у якій автор, як і в усіх своїх роботах, відкрив перед нами душу і розписав її барвистою палітрою почуттів.

Прикладом його найбільш успішної серії фото є “Постмодерне кохання” (подана у додатку № 1). У них митець є унікальним за своїм багатогранним виразом задумів та ідей. Велике значення тут зіграло оригінальне поєднання підручних матеріалів у композицію, яка символізує кохання. Кольорова гама не є багатою, та саме це і характеризує постмодерн, акцент робиться не на колір чи матеріал, а на саму суть. Ніби просто, невимушено, а стільки почуттів.

У центрі проаналізованих фото – тема кохання. Воно є основним серед почуттів, очільником всього. Віталій Дмитрук зумів духовне показати через фізичне, використовуючи підручні засоби. Таке почуття, як кохання він показує за допомогою скотчу, шпильок та замочків. Оригінальність ідеї підтверджується і успішністю цієї серії світлин.

Література:

1. Зогтаг С. Про фотографію. – К. : Основи, 2002. – 141 с.
2. “Фотография как...”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lapinbook.ru/home.php>.
3. Ворон А. Постмодерне кохання. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dmytruk.org.ua/>.
4. Wikipedia. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wikipedia.org>.
5. Інтерв’ю з художником.

Додаток 1.